

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-307/18-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda, Dijane Vidović predsjednice vijeća, Gordane Marušić-Babić i Lidije Vukičević, članica vijeća, te više sudske savjetnice Blaženke Drdić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojeg zastupa [redacted] po generalnoj punomoći, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Grad Kutina, Trg kralja Tomislava 12, Kutina, koju zastupa opunomoćenik [redacted] radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta, u sjednici vijeća održanoj 5. ožujka 2020.

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/16-11/125, urb. broj: 376-10-18-20 od 21. lipnja 2018.
- II. Nalaže se tužitelju da zainteresiranoj osobi, Grad Kutina, Trg kralja Tomislava 12, Kutina, nadoknadi trošak upravnog spora u iznosu od 3.125,00 HRK u roku od 60 dana od primitka ove presude.
- III. Ova će se presuda objaviti „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika pod točkom I. izreke utvrđeno je da je Hrvatski Telekom, d.d., Zagreb (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovoga rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Grada Kutina (dalje: Grad) prema evidenciji Općinskog suda u Sisku, Zemljišnoknjižni odjel Kutina, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojima HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta, broj: 010-2017 (dalje: Elaborat) i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Točkom II. utvrđeno je da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama na području Grada navedenim u javnoj ispravi-potvrđi

Sisačko-moslavačke županije, Grada Kutine (klasa: 340-01/18-01/6, urbroj: 2176/03-08-01/11-18-2 od 16. travnja 2018.), koja je sastavni dio ovog rješenja, a koje nerazvrstane ceste su u vlasništvu Grada i na kojima HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Točkom III. utvrđeno je da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama u vlasništvu Grada navedenim u uvjerenju Sisačko-moslavačke županije, Grad Kutina, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo, klasa: 350-02/18-02/9, urbroj: 2176/03-09-02/05-18-2 od 17. travnja 2018., koje je sastavni dio ovog rješenja i na kojima HT ima izgrađenu EKI. Točkom IV. utvrđeno je da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama u vlasništvu Grada navedenim u potvrdi Sisačko-moslavačke županije, Grad Kutina, Upravni odjel za komunalni sustav, građenje i zaštitu okoliša, klasa: 340-01/18-01/6, urbroj: 2176/03-08-01/11-18-3 od 16. travnja 2018., koja je sastavni dio ovog rješenja i na kojima HT ima izgrađenu EKI. U točki V. izreke rješenja određeno je da količinu i vrstu EKI iz točaka I.-IV. ovog rješenja čine trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih voda u zemlji i nadzornih elektroničkim komunikacijskim vodova navedene u Elaboratu. Točkom VI. izreke utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI navedenoj u Elaboratu i evidenciji Općinskog suda u Sisku, Zemljišnoknjižni odjel Kutina, odnosno Odjela za katastar nekretnina Grada, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenih u člancima 6. i 7. stavak 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta („Narodne novine“ 152/11., 151/14. i 95/17.) – dalje: Pravilnik. U točki VII. izreke rješenja utvrđuje se da Grad ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 25. ožujka 2016. nadalje, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva ukoliko je nastupio nakon ovog dana, a u točki VIII. izreke obvezuje se HT da u roku od 8 dana od primitka rješenja napravi obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primjenjeni dostavi HAKOM-u i Gradu. U točki IX. izreke obvezuje se HT da u roku od 10 dana od primitka rješenja plati Gradu naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu i drugu godinu, a svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena. Točkom X. obvezuje se Grad omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Tužitelj osporava tuženikovo rješenje u cijelosti i iz svih zakonom propisanih razloga. U bitnome prigovara da u postupku za niz nekretnina nije nedvojbeno dokazano da se nalaze u vlasništvu Grada, što se posebice odnosi na nerazvrstane ceste, društveno vlasništvo bez upisanog nositelja prava korištenja i javno dobro. Istiće da se naknada za pravo puta plaća upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine, da se na nerazvrstanim cestama može osnovati samo pravo služnosti i građenja, a sve da se i utvrđi obveza plaćanja naknade za pravo puta, u postupku nije utvrđeno da se određene čestice doista nalaze u toj kategoriji. Navodi da potvrda Županije nije dostatan dokaz da se radi o nerazvrstanim cestama u vlasništvu Grada te da je postupanje tuženika protivno shvaćanju ovoga suda izraženom u presudi UsII-8/17. U svezi društvenog vlasništva navodi presumpciju da je isto vlasništvo Republike Hrvatske, a tko tvrdi suprotno treba to i dokazati, što je konkretno izostalo te da

nije jasno koje su čestice unutar građevinskog područja. Također navodi da javno dobro može biti u općoj uporabi, a smatra da potvrda Županije nije dostatan dokaz da je Grad vlasnik javnih dobara. Konačno, smatra da dan od kad je Gradu priznato pravo na naknadu nije pravilno utvrđen jer se zahtjev od 25. ožujka 2016. odnosi samo na utvrđivanje infrastrukturnog operatora, dok je Grad tek 19. prosinca 2016. prvi put tražio i utvrđivanje prava puta, odnosno naknade. Predlaže da se tužbeni zahtjev usvoji i osporeno rješenje poništi.

Tuženik u odgovoru na tužbu, pozivajući se na mjerodavne odredbe ZEK-a, obrazlaže razloge zbog kojih smatra da je ispravno utvrđio infrastrukturnog operatora i obvezu plaćanja naknade za pravo puta. Istiće da se i na nerazvrstanoj cesti može odrediti pravo puta i pravo na naknadu, o čemu je ovaj sud zauzeo stajalište u presudi UsII-166/18 te da je pravo puta utvrđio samo za nekretnine navedene u potvrdi Županije, koja je izdana na temelju podataka iz službenih evidencija i jedinstvene baze podataka i koja je javna isprava. Istiće da tužitelj tijekom postupka nije osporavao podatke iz potvrde, a paušalni prigovori ne dovode u sumnju pravilnost utvrđenih činjenica. Navodi da je uzeo u obzir samo nekretnine unutar granica građevinskog područja, što tužitelj također nije osporavao tijekom postupka, a one koje su se nalazile izvan građevinskog područja, sadržane su u potvrdi o nerazvrstanim cestama. U svezi prava puta na javnim dobrima u općoj uporabi, ističe razloge i stajalište suda iz presude UsII-106/17. Smatra da je pravilno određen dan od kojeg Gradu pripada pravo na naknadu jer zahtjev za utvrđivanje infrastrukturnog operatora se odnosi i na utvrđivanje visine godišnje naknade za pravo puta. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije.

Zainteresirana osoba, Grad, u odgovoru na tužbu osvrće se na parametre za određivanje visine naknade, smatra da su pravilno utvrđene sve nekretnine za koje se plaća naknada za pravo puta, pravilnost kojih tužitelj nije osporavao u upravnom postupku, a ni tužbeni prigovori ih ne dovode u sumnju. Opširno se očituje o svim tužbenim prigovorima pozivajući se na relevantne zakonske odredbe i već izražena stajališta suda. Istiće da je tužitelj tijekom postupka obračunao visinu godišnje naknade s početkom plaćanja od 25. ožujka 2016. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije. Traži trošak sastava odgovora na tužbu u iznosu od ukupno 3.125,00 HRK.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Osporeno rješenje doneseno je na temelju članka 28. stavka 6. ZEK-a kojim je propisano da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred Agencijom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. toga Zakona te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta.

Prema članku 27. stavku 1. ZEK-a, operatori javnih komunikacijskih mreža imaju prava infrastrukturnog operatora na cijelom području Republike Hrvatske, što obuhvaća gradnju, održavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s tim Zakonom i posebnim propisima.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je tuženik 25. ožujka 2016. zaprimio zahtjev Grada za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI koja je izgrađena na području Grada.

Nakon provedenog postupka tuženik je donio osporavano rješenje kojim je utvrđeno da je tužitelj infrastrukturni operator za EKI i drugu povezanu opremu izgrađenu na nekretninama u vlasništvu Grada te odredio na koji način tuženik obračunava visinu godišnje naknade za pravo puta, počevši od 25. ožujka 2016. Pritom je, prema dokumentaciji koja prileži spisu predmeta, prikupio potrebne podatke o nekretninama na kojima HT ima izgrađenu EKI, a koje su u vlasništvu/su vlasništvu ili kojima upravlja Grad. U provedenom postupku su, za rješenje ove upravne stvari, utvrđene odlučne činjenice na potpun i pravilan način te pravilno primijenjene relevantne zakonske odredbe, pa sud ne nalazi da je osporeno rješenje nezakonito.

Naime, polazeći od mjerodavnog članka 28. stavka 6. ZEK-a koji ovlašćuje vlasnika nekretnine, odnosno upravitelja općeg dobra na podnošenje zahtjeva radi utvrđenja infrastrukturnog operatora i utvrđivanje visine naknade za pravo puta koju je infrastrukturni operator dužan plaćati, u konkretnom je slučaju za svaku česticu koja je obuhvaćena zahtjevom bilo potrebno utvrditi tko je vlasnik odnosno tko njome upravlja. Na temelju uvida u zemljiskoknjizne izvatke koje se odnose na sve čestice obuhvaćene osporavanim rješenjem, a koji prileže spisu predmeta, ovaj sud nije našao osnove za prihvatanje tužbenih prigovora.

Prema mjerodavnim odredbama ZEK-a, naknada za pravo puta plaća se za korištenje EKI na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Polazeći od toga, Sud ne prihvata tužiteljev navod da je ZEK, propisujući plaćanje naknade za pravo puta upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine, isključio obvezu plaćanja naknade za nekretnine sa statusom javnog dobra u općoj uporabi. Razmatrajući mjerodavne odredbe ZEK-a kao cjeline u svjetlu ustavnog određenja prava vlasništva, odnosno ograničenja prava vlasništva, kao i svrhe zbog koje je propisana naknada za pravo puta, Sud smatra da se obveza plaćanja naknade odnosi na sve nekretnine na kojima je izgrađena EKI, neovisno o pravnom statusu tih nekretnina. S jedne strane, ZEK je izričito odredio plaćanje naknade za pravo puta za nekretnine sa statusom općeg dobra, dakle, za nekretnine izvan vlasničkopravnog režima. S druge strane, sve ostale nekretnine, među kojima su i javna dobra u općoj uporabi, potпадaju pod vlasničkopravni režim, slijedom čega njihovom vlasniku pripada naknada za pravo puta. Stoga javna dobra u općoj uporabi nije moguće smatrati nekretninama koje ne bi potpadale pod članak 27. stavak 1. ZEK-a za koje se plaća naknada za pravo puta.

U odnosu na prigovore glede prava koja se mogu osnivati na nerazvrstanim cestama ističe se da se odredba članka 101. Zakona o cestama („Narodne novine“, broj, 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14), u svezi s odredbom članka 3. ovog Zakona, odnosi na građenje infrastrukturnih objekata na cesti, a ne na pravo puta i pravo na naknadu za EKI što je propisano ZEK-om kao zakonom koji regulira prava i obveze operatora električkih komunikacija. Pravo puta čini pravo pristupa, postavljanja, korištenja, popravljanja i održavanja električke komunikacijske mreže i električke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, što obuhvaća i kabelsku kanalizaciju, kao i druga s tim povezana prava koja čine teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EKI i druga povezana oprema pa imatelj ovog prava, kojim se ograničava pravo vlasnika i ovlaštenika upravljanja nekretninama na kojima se nalazi EKI, ima obvezu plaćati naknadu za ovo ograničenje, kako to jasno proizlazi iz članka 28. stavka 4. ZEK-a.

Prema podacima spisa predmeta, za određivanje prava puta uzete su u obzir samo nekretnine koje su se na dan 16. listopada 1990., odnosno 24. srpnja 1991., nalazile unutar građevinskog područja Grada.

Tužitelj svojim, dijelom paušalnim, tužbenim navodima nije doveo u sumnju pravilnost osporenog rješenja.

Slijedom navedenog, na temelju članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), odlučeno je kao u točki I. izreke.

Odluka o naknadi troškova spora zainteresiranoj osobi (točka II. izreke) donesena je na temelju članka 79. stavaka 1. i 4. ZUS-a te na temelju Tbr. 23. t. 1. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15.) tako da je zainteresiranoj osobi kao trošak spora priznat trošak sastava odgovora na tužbu, uvećan za pripadajući PDV.

Odluka o objavi presude utemeljena je na članku 14. stavku 8. ZEK-a.

U Zagrebu 5. ožujka 2020.

Predsjednica vijeća
Dijana Vidović, v.r.

Za točnost otpravka - ovlašteni službenik

